

כסוי הדם פרק ששי חולין

פד.

עין משפט
נר מצוה

ז א מ"י פ"ה מהלכות
 עירובי הלכה י:
 ה ב מ"י פ"ד מהל'
 שחיטה הלכה ז:
 ג ג מ"י פ"ד מהלכות
 מקואות הל' ז סג
 עשין רמח טוש"ע י"ד ס'
 רא עקיף א:
 ד ד מ"י פ"ד מהלכות
 שחיטה הלכה ז סג
 גליון קד טוש"ע י"ד ס'
 כח עקיף א:
 ה ו מ"י פ"ה מהל'
 דעות הלכה י:

מוסף רע"י

העמדה והערכה.
 שמתמודד על רגליה
 וייעריכונה הכהן כדכמיז
 (ויקרא כז) והעמיד את
 הבהמה לפני הכהן והעריך
 הכהן וגו' (שבעות יא).
 רבי היא. הוא אמרה
 למתני' ונסיב מילתיה חדא
 כחד תנא וחדא כחד תנא
 (ד"ה י:).

שיטה מקובצת

גון נצודין ועומדין גון
 תאוויל: יפשות קדרה
 גון ודין אימא: א כני
 יפשות דשחטה שאינה
 ד' ומדין העולם
 ריהיה מנונה והולך:
 גון אן אפי אן אן
 גלנו הפורטה מצוה לעני:
 אפי אן אן יפדן לכסוף
 הדין שחטה רדיה רון
 אכל ששחטת קדשים: א אכל
 בדרש אומר אורח יום
 באשקן מאכילו אורח
 ותרגומאלין שני וכו':

רבינו גרשום (המשך)

ד"ר'ם שחית'ה ואע"ה דלא
שמה שחית'ה ואע"ה דלא
פרקיה לביעי כסוי סבר
כר"ש דאמר שחית'ה
שאניה ואיה לא שמה
שחית'ה: ואי בעי תימא
כולה כר"ש ואי פרקיה
כר"ש הא ממא לפרקיה
ליפרקיה ולחצי'ה: שאני
הכא דאמר קרא וישפך
ובטח כר' אפי' בקדשי
מזבח איני נוהג (למאן א'
נוהג) מטעם דהי שאני
שפיכה: אלא
ואוצי'ה תוריס ובני יונה
ירוש' במין קדושין. כלומר
חולין אינן חייבין
בכסו' כיון שאני במין

קדוש: ביהמ מה חיה לו
 חלקתה בה כר. כלומר
 כלל חיות חיות כתיב
 כלל כר פועל חיות
 ככסכו וזהו תחילת קיבל
 חיה בכלל בהמה לסימן.
 כלומר בהמה כתיב לו
 וטובלו בו כר. כלומר
 ששעשע שתי פרסות מעלה
 ששעשע בהמה: אלא מעתה
 וטובלו בו כר. כלומר
 השתא דאיתקש למים
 שבילו בו: אימא דר
 למעטות וחולין כר. כלומר
 דשאר תוקם אבל דר
 לאלא תוקם מעוטי כתיב
 למעטות וחולין דשאר
 ששעשעין וחד למעוטי
 מכתקין וחד למעוטי
 דם: אלא בהומה דשאר
 שיטות קוש: שיאלכ: כל
 שיש לו מנה יקח לפס
 כר. לפס לשון אילפס:
 ומה מנה למר חזי
 ואוקרא. וזהו חזי וחי
 ומה משקל זהוב: (והנך
 ואומית) צריכין נא לחשוב
 דלרבינו כר. כלומר אילפס

מר ממה שתגזוז מכבשיך:
קודם ללחם ביתך. כלומר

וְלִיפָרְקִינָהּ וְלִיבִסְיָנָהּ. תִּמְנָה מִנָּהן שֶׁנֶּחֱרָץ לַפְדּוּתוֹ וְלַחֲיוֹתָא
צִכְסוּי וְעוֹד דִּמְתַּנְיָן וְאִין נוֹהֵב בְּמוֹקְדָשִׁין קִמְנִי
וְאִי פְרִיק לֵהוּ אִין זֶה מוֹקְדָשִׁין וְיִ"ל דְּהִי פְרִיק בִּינן שְׁסוּפֵי לַפְדּוּתוֹ
מִמַּשּׁוּם הַפְסַד קְדָשִׁים לְשִׁפְדָּה הוּא לְמַפְעֵל שְׁחִטָּה רָאוּיָא אִ"כ
לִיבְסִינָהּ וְאִפְּלוּ קוֹדֵשׁ פְּרִיָּהּ וְעוֹד
לְחֵט לֵיהּ לִרְשָׁ"י לֵב הָעוֹמֵד לַפְדּוּת
כַּפּוּי דְּמִי וְאִפְּלוּ לֹא יַפְדֵּס לְצִסְקוֹף
הוּא שְׁחִטָּה רָאוּיָא וְ^א מִשּׁוּם
שְׁחִטָּה קְדָשִׁים דְּהוּא שְׁחִטָּה
רָאוּיָא לִרְשָׁ"י אִפְּלוּ שֶׁפֶן דְּמִי
דְּכָל הָעוֹמֵד לְזוֹרוֹק מְזוּק דְּמִי
כְּדַמְרִינִן בְּמִרְצוּהּ (ב"ק דף ע"א:)
בְּעִינָן הָעֲמֻדָּה וְהִעֲרַכָּהּ. וְאִתְ'
וְהָא כָל זֶמַן שֶׁמִּפְרָסְקִין

לה כר"מ ואיבעית
ושאני הכא דאמר
שאני מחוסר אלא
מחוסר שפיכה פדויה
להכי אפילו תימא
מחוסר אלא שפיכה
שפיכה גרירה וכסוי
אמר קרא יחיה או
אף עוף אינו קדש
קדש אף עוף שאין
ובני יונה שיש במינן
ה לא חלקת בה אף
דר ליה יעקב מינאה
בהמה לסימנין אימא
כסוי אמר ליה עליך
תשכבנו כמים מה
אי נמי לא בעי כסוי
בו אמר קרא אֵךְ
ויהיה טהור י'הני אין
ה"מ למעוטי שאר

(למקמן דף פז:) דהתם אס לא היה נימו
אלא היה צריך גרידה אבל כלן אי
חיה **מה** חיה: **מה** חיה:
ששאינה קדש. וא"כ והא מפילו קדשים
טעונינים כקוי דתנן פרקי מועד (למקן דף
פז:) **קדשים** בחון רבי מאיר מחייב
יש לומר דלינה קדש בפנים קלאמר:
עשרה מנה יקה לישראל הגים
ג' מיני יקה לישראל בשר.
בצמקומם היו לגים בזול יותר מן
הבשר כפיפש בקוטרם אבל במדרש
אורכימי ו אורכימי ו ראשון אווחין
טרגוגלים שם ז' דיגים וש שלשי
בשר [רביעין] קטנית:

זבחה כל בקרו ויאכל כל צאנו ויאכל ת"ל מבקרך
ולא כל צאנך "מכאן אמר רבי אלעזר בן עזריה
לפסו לישראל ירק עשרה מנה יקח לפסו לישראל דגים
לישראל בשר מאה מנה " ישפתו לו קדרה בכל יום ואינך
שבת אמר רב צריכין אנו לחוש לדברי זקן א"ר יוחנן
הוה אבל כגון אנו מי שיש לו פרוטה בתוך כיסו
חמץ כגון אנו לוויין ואוכלין "כבשים ללבושך מגו
ומחיר שדה עתודים לעולם ימכור אדם שדה ויקח
עתודים ויקח שדה "ודי חלב עזים דיו לאדם שיתפרנס
בבתוך ביתו ללחמך ללחם ביתך לחמך קודם ללחם
אמר מר זוטרא בריה דרב נחמן תן חיים לנעורותיך
ארץ שלא ילמד אדם את בנו בשר ויין אמר רבי יוחנן
הרומם

מי שאין לו חלה פרוטה וינינא לחנוני. ולא יסבך עמלו בעיניו.
 ר' יוחנן היה ותמיד העולם היה יושמטנה והולך ולא היה צריך
 לנו הפרוטה עליו ללוות ולאכול: **כשנים לנבוכד.** מקרא הוא
 שיש לו מהם חלב לפרנסה וגוין לנבש: **דיו לאדם.** הכי משמע
 צרוסין. לבני ביתך למד דרכי חיים להסתפק צמוגות קלים:
כסא
 'לעזוב את עזריה: ממשפחת בריאים הוא. כלומר אבא זהו רב: מגו כבשים יוא מבישך.
 מכומר אדם שדה ירקת עתודים. כלומר דחויין (נדקראן) עשרתו משערת את בעליה: לחם
 שלך קודם משל כל אדם.

וּלְיִפְרָקֵיהֶּוּ. וְהָיוּ מוֹתָרִים בְּזִלְתָּהּ וְהָיוּ לִיכְסִיָּה לְדָם: **זַעֲיֵן**
הָעֵמֶדָה וְהַעֲרֵכָה. אֵלֶּיךָ פּוֹדֵץ אֶת הַקְּדָשִׁים לְאַחַר מִיתָה מִפְּנֵי
שִׁכְחוֹתָ בָּהֶן (וַיִּקְרָא מו) וְהַעֲמִיד אֶת [וְהַעֲרִיךְ] אֹתָהּ הַכֶּהֶן וְלֵאחֲרָיָהּ מִיתָה
מוֹקֶמֶת לְמַתְּנִיתָן דְּרַתְּלָה לֵב בְּנֵי תַרְי טַעֲמִי שְׂחִיטָה שְׂחִיטָה רָאוּיָה לְאוֹ
שְׂחִיטָה הִיא וְזַעֲיֵן הָעֵמֶדָה וְהַעֲרֵכָה: **אִי כִּרָ"מ דִּלְמָר.** בְּפ"צ דְּתַמְמוּרָה
(דף לז: ע"ש): **הַכֵּל הִיוּ כְּגֵל הָעֵמֶדָה**
וְהַעֲרֵכָה. אֶחָד קִדְשֵׁי מִזְבֵּחַ שֶׁנֶּפֶל
בָּהֶם מוֹס וְאֶחָד לִקְדָּשֵׁי זָדָק הַבֵּית:
הַחֲמִשָּׁה בְּמַתְנִי' (לְמַד דף פה). הַשְׁמוֹת
וְנִמְלֹת עֲרִיפָה חֲזִיב לְקִסּוֹת אֲלוֹתָהּ
שְׂחִיטָה שְׂחִיטָה רָאוּיָה שֶׁמָּה שְׂחִיטָה:

תורה אור השלם

1. ואיש איש מבני
העם הגדול אשר
היו בקרבם יצאו
היה או עוף אשר יאכל
אשר את דמו וכבודו
בעפר: ויקרא י' כ'
2. רק הדם לא תאכלו
שם הארץ שהשפגנו
במים: דברים כ'
3. אך מעין ודור מקדו
מים ויהי טהור ונע
נגבולתם טהמא:
ויקרא י' לו
4. כי ירחיב י' אליהו
את גבולך כאשר ירחיב
לך ואמרת אכלה בשר
שם תהא נשקף לפני
בשר בכל את נאכל
תאכל בשר: דברים כ'
5. כי ירחק ממך העוקם
לשם יבחר י' אליהו
אשר שמו שם ויחבת
מנוקד וממאגל אשר
נתן י' לה כאשר צוהו
ואכלת בשר: ויקרא
י' נכש:

- דברים יב כא
6. כְּבָשִׁים לְלִבְיֹשֶׁךָ
וּמִזִּיר שָׂדֶה עֲתוּדִים:
משלי כו כו
7. וְדִי חֶלֶב עֵינִים לְחֹמֶר
לְלֶחֶם בֵּיתְךָ וְדוּחִים
לְנַעֲרוֹתֶיךָ: משלי כו כז

ליון הש"ס

גמ' מי שאינו מחוסר.
כעין זה לקמן דף קלה
ע"א:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ר"ש וכו'
מזנח היו בכלל: (ב) תוס'
ד"ה וליפרקינהו וכו' משום
דשחיטת קדשים הויא
שחיטה:

רבינו גרשום

וּלְיִשְׂרָאֵל וְלִכְנָסָהּ
כְּלוֹמֵר וְלִיִּשְׂרָאֵל
וְלִחֻלּוּץ וְלִכְנָסָהּ: בְּעֵינֵי
הַעֲמֻמָּה הַיְּהוּדִית. כְּלוֹמֵר
הַעֲמִיד וְהַעֲרִץ [כְּתִיב]
וְהָאֵל אֲשֶׁר רָכַב
שָׁמַיִם: אֵל יִרְמְיָהוּ דְאַמְרָה
הֵכֵל הוּא כְּלֵל הַעֲמֻמָּה
וְהַיְּהוּדִית כּו'. כְּלוֹמֵר בְּקֶרֶת
אֵל חֻזֵּן הַעֲמִיד וְהַעֲרִץ
אֵלֶּה א' בְּבִהְיוֹת טַמְאָה
וְעֹשֵׂי אִי ר"מ הִיא
וְדַמְיוֹת הֵכֵל הוּא כְּלֵל
הַעֲמֻמָּה וְהַיְּהוּדִית וְהָאֵל
יִכּוֹל לְהַעֲמִיד וְלַהֲעִיר
אֶת אֲמֵר דְּרַחֲמֵי דְאַרְצָא
וְהָאֵל שְׂמַח שְׂחִיטָהוּ וְאַרְצָא
לֹא מְרִיקָה לִיבֵינִי כִּסּוּ
וְהָאֵל דְּרַחֲמֵי דְאַרְצָא שְׂחִיטָהוּ
וְהָאֵל שְׂמַח שְׂחִיטָהוּ וְאַרְצָא

וְיִשְׂרָאֵל לְפָנָיו. לְקַדְּמָתוֹ. לְשׁוֹן אֵילָפֶס:
מִשְׁקֵל לְיִעֲרָא יִרְקָה. אֲזַל בָּשָׂר לֹא
יֵאָכֵל: דְּגֵיס הֵיוּ צוּלֵם בְּמִקְוָם יוֹמֵר
וְהַבָּשָׂר: **יִשְׁפּוּס.** כְּשֶׁנִּתְּנִין קִדְרָה
עַל הַכִּירָה קָרִי שְׂפִיתָהּ: **וְאִינִן**
אִימָה. אֵלֹה הָאֲחֵרִים שְׂאֲמֵרֵי לְיִעֲרָא
דְּגֵיס וְלִיטְרָה בָּשָׂר אִימָה וְאִימָה לֹא
לֹא כְּזֵל יוֹם: **לַחֹס.** וְלַהֲסַתְּפָק
בְּמוֹנוֹת קִלִּים: **אֲזַל מַמְשַׁפְתָּם**
בְּרִיאִים. רַבִּי יוֹחָנָן קָרִי לֵבֵר אֲזַל: כְּגֹון אֹנוּ. שְׂאִין אֲנוּ. בְּרִיאִים
וְיִעֲטָרֵם לְבָרִית יוֹמֵר: **אֲמַר רַב נַחֲמָן** כְּגֹון אֹנוּ. רַב נַחֲמָן אֲמַר דּוֹרוֹ
כְּאוֹתָם בְּצִמְיָה קָרִי יוֹחָנָן וּלְפִיכָךְ הוּא אֲמַר כְּגֹון אֹנוּ סִדְלָפִילוֹ
בְּסַפֵּר מַשְׁלִי. קִנָּה לֵךְ נָאן וְיִחַל לֵךְ הַגִּינָה לְלִצְוֹס: **יִשְׁקָ עֲשׂוּדִים.**
דִּי מִלֵּךְ עֹשִׂים דִּי לֵךְ יִחַלֵּךְ וְלֹא שְׂחַטְסֵם וְתִפְסֵלֵם: **וְיָסָא חֲסִים**

שחיטה ולא בעי כסוי ולפיכך אינו נוהג בקדשים לדבריו לפרוקניהו וליכסייה דלדבריו לא בעי העמדה והערכה: אמר רב יוסף רבי היא נסיב לה אליבא דתנאי. כלומר מה דאמר' דאינו נוהג במקדשין מוקמינן לה בקדשי בדק הבית ורבי היא נסיב לה אליבא דתנאי בהעמדה והערכה סבר לה כר"מ דבעי העמדה והערכה ואי אמרת אי סבר לה כר"מ הא סבר

(א) ע"י בתמורה ל"ג לנד"ה הך קרא דואם כל בהמה טמאה וגו' דכתיב ביה והעמיד והעריך לאו דוקא בהמה טמאה ממש אלא ר"ל דאינה ראויה להקריב רק דפלגי ר"ש ורגנן אי מיירי בקדושת בה"ב או דמיירי בקדשי מוצח שהוממו ולכן דברי רבינו ל"ע.